

Evaluatie pilot Lief & Leedstraten Amstelveen 2020

April 2021

Met de motie Lief en Leed straten heeft de raad het college gevraagd om te onderzoeken of het inrichten van Lief en Leed straten ingezet kan worden tegen eenzaamheid in Amstelveen.

Startjaar succesvol

Tijdens de startbijeenkomst op 12 december 2019 hebben de eerste gangmakers (enthousiaste bewoners) uit twee straten een Lief & Leedpotje met € 150,- ontvangen. Vervolgens hebben nog 38 straten een Lief en Leed potje aangevraagd en ontvangen. In deze straten zijn gangmakers actief die laagdrempelig, zonder verplichtingen, iets aardigs willen doen voor hun burens.

Met de gangmakers van deze **40 Lief en Leed straten** is contact geweest om hun ervaringen en het effect van het gebruik van het Lief en Leed potje te bespreken. Die zijn in deze evaluatie verwerkt.

De Lief en Leed aanpak is succesvol. Alle gangmakers willen doorgaan. We hebben voor ogen wat uitgebreid en verbeterd kan worden. Er zijn reeds afspraken gemaakt met Participe voor het voorzetten van het project in 2021.

Doelstelling Lief en Leed straten

Bewoners kunnen een microbudget, een potje van € 150 krijgen om een attentie zoals een bloemetje, kerststukje of kaart te kopen voor een buur. Het Lief en Leedpotje is een middel om ontmoetingen in de straat te stimuleren, creëren of te verstevigen. Het draagt bij aan het versterken van de sociale basis in een straat. Buren leren elkaar (beter) kennen, doen iets aardigs voor elkaar, steunen elkaar, van het een komt het ander, netwerken worden vergroot en het draagt bij aan verminderen van eenzaamheid.

Lief en Leed aanpak

In Nederland was Amstelveen één van de eerste vijf steden die de Lief en Leed aanpak heeft overgenomen vanuit Rotterdam. Inmiddels spreidt de aanpak als een olievlek uit over Nederland en doen al 29 steden en dorpen mee. Organisatie Opzoomer Mee vanuit Rotterdam is betrokken, ook in Amstelveen gebruiken we hun expertise aangezien zij al meer dan 700 Lief & Leed straten hebben opgestart én actief houden.

In Amstelveen is de uitvoering gestart via een projectleider vanuit de ambtelijke organisatie waarbij is samengewerkt met welzijnsorganisatie Participe. In het pilot jaar is overwogen hoe en waar de uitvoering het eenvoudigst en best past; dat blijkt organisatorisch bij één organisatie te zijn. Uiteraard is samenwerking met de Bewonersinitiatiefgroepen in de wijken nodig en ook met organisaties zoals Eigen Haard, die contacten met bewoners hebben.

Werkwijze

Via de website en via wijkcoaches is een aanmeldformulier beschikbaar om de straat aan te melden voor een Lief en Leedpotje. Er wordt gestimuleerd om 2 gangmakers per straat te vinden, zodat zij samen kunnen werken en continuïteit is gewaarborgd bij eventuele uitval van een gangmaker. Op ditzelfde formulier zet de aanvrager een handtekening bij ontvangst van het contant geld in het Lief en Leedpotje.

Bij het Lief en Leedpotje zit een informatiemap met daarin o.a. een Uitgavenformulier. Daarop worden de uitgaven bijgehouden, en bonnetjes worden bewaard. Het Uitgavenformulier kan steekproefsgewijs door de projectleider opgevraagd worden, maar dient vooral om overzicht te houden voor de gangmakers zelf. Ook kunnen zij hiermee andere bewoners inzicht geven, in het geval zij daarnaar zouden vragen.

Indien een bewonerscommissie of Vve het geld op het bankrekeningnummer wil ontvangen, kan dat. Geld wordt overgemaakt ovv Lief & Leedpotje en de straatnaam. De meeste gangmakers willen het geld echter liever contant ontvangen.

De projectleider is beschikbaar voor vragen van gangmakers en zorgt voor de administratieve organisatie. De projectleider ondersteunt de gangmakers om 'aan de gang te blijven'.

Wat hebben we in 2020 bereikt met de ingezette middelen

- Acties in 40 Lief & Leed straten door circa 80 gangmakers
- Een pilot bijeenkomst met presentatie van Opzoomer Mee
- Drie bijeenkomsten met groepen nieuwe gangmakers voor het uitreiken van het potje (daarna minder door corona)
- Deelname aan de landelijke conferentie Lief & Lee straten in Rotterdam
- Informatiepagina op website van de gemeente
- Folder is gemaakt en verspreid in wijkcentra en overige publieke ruimten in de wijken
- Vier oproepen om via Lief en Leed potje iets voor burens te doen via Facebook en Twitter
- Informatiemappen en potjes voor de gangmakers
- Twee Nieuwbrieven Lief & Leed straten Amstelveen om ervaringen uit te wisselen
- Artikel in o.a. het Amstelveens Nieuwsblad
- Rapportage van TV NH over Lief en Leedstraten Amstelveen tijdens Burendag op 21 september

80 gangmakers; wie hebben zich aangemeld?

Er zijn gangmakers die ook werkzaamheden in een VvE of bewonerscommissie doen. Er zijn gangmakers die al iets voor anderen deden, soms vanuit eigen portemonnee of via een bestaand potje van bijvoorbeeld kerk of vereniging. Maar er zijn ook circa 30 nieuwe gangmakers die enthousiast geworden zijn om iets 'te doen'.

Er zijn flats en straten met vrijstaande woningen aangemeld. Er zijn straten met koopwoningen, met vrije sector huurwoningen en sociale huurwoningen.

Vanuit enkele straten kwamen berichten dat zij het Lief en Leedpotje bekend maakten in een brief met zowel Nederlandse als Engelse uitleg, om zo ook de expats te betrekken.

Vanuit alle wijken hebben gangmakers zich aangemeld (zie bijlage). De leeftijd van de gangmakers is heel divers: er zijn senioren maar ook jonge ouders die zich samen met de kinderen hebben ingezet.

Variatie in de straten

Het potje bestaat uit € 150 per straat, ongeacht aantal huizen. Circa 75 huizen is gemiddeld het maximum voor een Lief & Leedstraat. Bij een grote flat kan overwogen worden om het bedrag te verdubbelen. Een kleine straat doet langer met het potje, want er worden alleen kleine attenties gegeven.

Er is € 150 per kalenderjaar beschikbaar. Er wordt niet gekeken naar uitgiftedatum. Indien er om aanvulling van het potje wordt gevraagd, worden de uitgaven besproken. Ongeveer de helft van de Lief en Leedpotjes waren in 2020 nog niet op, afgesproken is dat gangmakers contact opnemen met projectleider zodra zij nieuw potje willen ontvangen.

Welke beleidsdoelen zijn bereikt?

Resultaten zijn niet zozeer in cijfers uit te drukken maar uit de gesprekken blijkt dat een Lief en Leed potje bijdraagt aan

- Meer aandacht voor elkaar in de straten, dus dichtbij
- Meer verbinding in de straat
- Meer burenhulp (kleinschalig)

- Ondersteunen mantelzorgers (in de vorm voor aandacht voor elkaar)
- Verminderen eenzaamheid (tijdens corona werden attenties zeer gewaardeerd)
- Oog hebben voor elkaar: signaleren, preventie en inschakelen hulpverlening indien nodig.

De doelen sluiten aan op de 'Visie Amstelveen Ontmoet Elkaar' en het 'Plan van aanpak eenzaamheid'. Het sluit aan bij Wijkgericht werken, het ondersteunen van bewonersinitiatieven en het Versterken van de sociale basis.

Verhalen van de gangmakers

Zie ook de twee 'Nieuwsbrieven Lief en Leed straten' in de bijlage. Gangmakers vertellen dat het uitdelen van dozen eieren tijdens Pasen gesprekstof op gang brengt. De oudste bewoner van Nes ontving bloemen toen zij 98 werd. Er zijn plantjes van een lokale kweker gebracht bij oudere burens in corona tijd. Een attentie is gegeven aan alle burens in de straat die werkzaam zijn in de zorg. Er zijn zonnebloempitten uitgedeeld aan alle burens en vervolgens een verkiezing voor de mooiste bloem van de straat. Er werd aandacht bij ziekte gegeven, maar ook bij vreugdevolle gebeurtenissen in de straat zoals een jubileum. Een bewoner die niet open deed, is toch verrast door bloemen voor de deur te zetten; deze kwam later terug om te bedanken. Er werden welkomst kaarten naar nieuwe bewoners gebracht. Buurkinderen maakten tekeningen voor de oudere burens. Kortom: veel mooie ontmoetingen in de straten.

Financiën Lief en Leedstraten

Er was € 50.000,- voor de uitvoering pilot Lief en Leedstraten beschikbaar. Daarvan is in 2020 € 10.000,- besteed, € 40.000,- is overgeheveld naar 2021.

In 2020 is € 6000,- via de Lief en Leedpotjes uitgegeven en € 4000,- voor materiaalkosten zoals ontwerp logo, folder, potjes en dergelijke. In 2020 zijn nog geen kosten voor de projectbegeleider (administratieve organisatie) in rekening gebracht, het is via ambtelijke inzet opgestart.

Er is voorgesteld om in 2021 de Lief en Leedaanpak voort te zetten en uit te breiden, met de € 40.000,- die is overgeheveld.

Voor 2022 is reeds via de perspectiefnota incidenteel € 30.000,- aangevraagd. Voor 2023 en verder kan opnemen in een nieuw CUP overwogen worden.

Vervolg van Lief en Leed straten in 2021

De projectleider / projectorganisatie biedt een kader, komt met campagnematerialen, helpt waar mogelijk, maar de hoofdrol is weggelegd voor de mensen die de handschoen oppakken, de gangmakers. Het gaat om de kracht van bewoners en de professionele inbreng vanuit de projectleider Lief en Leed, de wijkcoach.

De verantwoording is eenvoudig: we vragen de gangmakers om verhalen en foto's (niet zozeer op basis van bonnetjes). De meeste gangmakers hebben aangegeven, het verantwoordingsformulier wel te blijven gebruiken omdat ze dan overzicht hebben hoeveel er nog te besteden is.

Het voorstel is dat Participe het project overneemt en werkt verder aan

- Samenwerking met meerdere welzijnsmedewerkers/ bewonersinitiatiefgroepen en andere organisaties in de wijken zoals beheerders van Eigen Haard
- Kennisdeling: hoe vindt en ondersteun je gangmakers (kleinschalig en laagdrempelig, doen wat je wil en kan)
- Gedeeld eigenaarschap: welzijnspartner zijn zijdelings betrokken bij straat netwerken (bieden hulp indien nodig)
- Aansluiten bij eigen prioriteit en werkwijze per straat

- Meer mensen voor ondersteuning, verder uitrollen bij wijkcoaches
- Professionaliseren van communicatie/ campagne materiaal. Verbeteren en uitbreiden materialen, zoals folders, stickers, logo's, uitdeelkaarten, briefpapier. Een communicatie plan om campagne effectief te organiseren: oproepen via sociale media en wijkkrantjes, lokale media.

Ambities / doelen voor 2021 en verder

- Doel voor 2021: 80 Lief en Leed straten: stimuleren en faciliteren.
 - Amstelveners (gangmakers) zoeken en ondersteunen in straten waar weinig contact is en weinig initiatief of organisatievermogen ontwikkelen of zorgen dat hun initiatieven beter uit de verf komen.
 - Nieuwe gangmakers zoeken met behulp van de methode Bloemenkraam (wie zou jij in het zonnetje willen zetten, en dat gelijk doen).
 - Eigen kracht van Amstelveners (buren) nog meer aanwakkeren en ondersteunen.
 - Straten met weinig contacten enthousiasmeren, straten met expats betrekken.
 - Meer gangmakers met diverse achtergronden enthousiasmeren.
 - Meer welzijnswerkers betrekken.
 - Verhalen van ervaringen delen via artikelen in de diverse wijkbladen en daarmee nieuwe gangmakers enthousiasmeren.
 - Activiteiten in Lief en straatstraten uitbreiden: via de Lief & Leedpotjes komen burens met elkaar in contact en dat is de basis. Bespreken en tips aanleveren hoe activiteiten uitgebreid kunnen worden met kleinschalige bewonersactiviteiten in de straat en buurt. Bijvoorbeeld koppelen aan een thema: tegengaan zwerfvuil met een schoonmaakbende van kinderen.
 - Informatie over Lief en Leedstraten beter vindbaar maken: informatie over Lief & Leed potje op website Participe aanvullen.
 - Oproep voor gangmakers op website Amstelveen voor elkaar plaatsen.
 - Eigen Haard opnieuw betrekken; reminder naar de beheerders over de mogelijkheden van het Lief & Leedpotje.
 - Borgen van Lief en Leedstraten in Amstelveen door budget voorstellen doen voor de komende jaren.
-

Bijlage 1: Overzicht lief en leed straten 2020

Lief en Leedstraten 2020 (op wijk)		
1	Camera Obscuralaan	Bankras Kostverloren
2	Pallierterstraat	Bankras Kostverloren
3	Den Bloeyenden Wijngaerd	Bankras Kostverloren
4	Vve Kostverlorenhof 105-147	Bankras Kostverloren
5	Mgr. Dr. H. Poelslaan	Bovenkerk
6	Runmoolen	Elsrijk
7	Urkerstraat	Elsrijk
8	Urkerstraat/ Markerstraat	Elsrijk
9	Floris van Alkemadelaan	Elsrijk
10	Meester Reijnstlaan	Elsrijk
11	Majella	Groenelaan
12	Vesuvius 1 tm 42	Groenelaan
13	Rio Grande	Groenelaan
14	Stelvio	Groenelaan
15	Plesmansingel 5 tm 95	Keizer Karelpark
16	William Boothlaan (Amstellinde)	Keizer Karelpark
17	Marathonlaan (Vve Bella Vista)	Keizer Karelpark
18	Abelenlaan 1 t/m 27	Keizer Karelpark
19	Bovenkerkerkade	Keizer Karelpark
20	Maarten Lutherweg	Keizer Karelpark
21	Kastanjelaan 1 tm 171	Keizer Karelpark
22	Hazelaarlaan 1 tm 87	Keizer Karelpark
23	Jupiter	Middenhoven
24	De Parel 1 t/m 23 en 2 t/m 16	Middenhoven
25	Hellebaardier	Middenhoven
26	De Oude Visscher	Nes aan de Amstel
27	Kerklaan	Nes aan de Amstel
28	Oude Karselaan	Patrimonium
29	Patrimoniumlaan	Patrimonium
30	Smeenklaan 81 tm 124	Patrimonium
31	Wieringerstraat	Randwijck
32	Rembrandtweg 163 tot 213	Stadshart
33	Schutsluis	Waardhuizen
34	Klipper	Waardhuizen
35	Patrijspoort	Waardhuizen
36	Zeelandiahoeve (Stichting Digna Zeelandiahoeve)	Westwijk
37	Dignahoeve (Stichting Digna Zeelandiahoeve)	Westwijk
38	Bertha von Sutnerlaan (Nobelflat)	Westwijk
39	Luttickduin (Monterra flat)	Westwijk
40	Hackfort	Westwijk

Bijlage 2: Evaluatie vragen voor gesprekken met de gangmakers

1. Met hoeveel gangmakers werk je samen, minimaal 2 of meer?
 2. Hoeveel woningen in je straat zijn betrokken?
 3. Heb je voldoende informatie/ uitleg van ons gekregen?
 4. Wat heb je gedaan om het Lief en Leed potje bekend te maken in je straat?
 5. Hoeveel burens heb je verrast, of wellicht voor alle burens iets kleins gedaan?
 6. Heb je effecten gemerkt? Nieuwe contacten? Iemand kunnen helpen?
 7. Heb je ook negatieve reacties gehad?
 8. Weten burens wie zij om hulp kunnen vragen, als dat een keer nodig is?
 9. Weet je waar je hulp kunt vragen als je je zorgen om een buur maakt?
 10. Wat vind je van de folder, aanmeldformulier, het uitgavenformulier, het informatiemapje?
 11. Wat vind je van het uitgavenformulier en het bewaren van de bonnen (in het potje)? Moeten we dit anders doen? Bonnen bewaren ja of nee?
 12. We geven geld contant in potje, wat is je mening daarover? Voorkeur voor via bankrekening?
 13. Is 2 x per jaar een Nieuwsbrief voldoende? Hoe/ wat zou je anders willen? Welke onderwerpen mis je?
 14. Welk communicatie materiaal mis je? Of heb je zelf iets gemaakt, en mogen we dat als voorbeeld voor andere straten gebruiken? Zoals de stickervellen, voorgedrukte kaarten o.i.d.
 15. Ook contact met anderstaligen in je straat? Is Engels materiaal nodig?
 16. Wil je het voorzetten? Wil je nieuw potje voor 2021 ontvangen, zodra huidige op is?
 17. Heb je een idee hoe we nieuwe gangmakers in andere straten kunnen vinden?
 18. Nu alleen het beheer van een Lief en Leedpotje, wat zou je ervan vinden om activiteiten uit te breiden? (opschoon actie, samen eten etc)
 19. Kun/ wil je deelnemen aan een ZOOM bijeenkomst ipv fysieke gangmakers bijeenkomst?
 20. Nog andere vragen/ opmerkingen?
-

Nieuwbrieven Lief en Leedstraten Amstelveen

Nieuwsbrief Lief & Leed straten Amstelveen.pdf

Nieuwsbrief Lief & Leed straten Amstelveen 2 (dec).pdf
